

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt.	o. 6.
Félévre	5	50 kr.
Évnyegyedre	3	" "
Egy óra	1	" "

Szerkesztői szállás:

belső tordantozza 122. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.) Haasenstein és Voglernél (Neuer Markt 11 szám.)

Peston: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyitási cikke:

sora után 20 kr. előleg befizetés mellett a szerkesztőséghez csatolandók. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY“

1870-ki XV-dik évfolyamára.

Előfizetési-díj:

Egész évre 10 frt., félévre 5 frt 50., évnyegyedre 3 frt., egy óra 1 frt. o. 6.

A

„K. KÖZLÖNY“

magán távsürgönye.

Feladatott Pesten sept. 9-én 4 ó 50 p. d. u.

Érkezett sept. 9-én 8 ó. — p. este.

Anglia békeajánlataira Bismarck békepontokkal felelt: a fél francia páncélhajóhad átengedése három milliárd hadi kárpótlás; határszabályozás európai congressus által. Flórenczából jelentik: a poroszok békefeltételei: Elsass annexiója; a várak Metz, Strassburg sat. demolirozása; egy milliárd Franciaország fusiója Belgiummal, ennek hadi kárpótlási dynastiája alatt. A poroszok Saisonban vannak. Mac Mahon él. Bourbon hercegek szolgálatát Favre visszaütését, tanácsára elutaztak.

A hárompróbas szabadelvűség.

(Brrr.) Az „Ellenőr“ a szánalom mosolyával nézte volna le mindazokat, kik az ő szabadelvűségét kétségbe merték volna vonni. Nézzük csak, hogy állotta ki a diadalmát a próbaköven, mióta a francia-porosz harc dúl Európa szívében?

Az „Ellenőr“ legelőbb is minden útjeit tűzbe vitte a „fegyveres semlegesség“ ellen. A semlegességet nálunk minden párt óhajtott, ezt határozta el a parlament, ezt követte a nemzeti kormány; de nem az olyan „hűz-meg-magad“ féle semlegességet, mely teljesen szem elől téveszti vala a nemzet és ország érdekeit; attól ugyanis senki sem tartott, tarthatott, hogy a mi monarchiánk csak úgy hipp hopp ott legyen — néhány száz ezer emberrel actióba vegyül. A midőn tehát ép ez utóbbi szempontból dörögdezt az „Ellenőr“ a „fegyveres semlegesség“ ellen s a teljes tétlenség mellett, oly correcte formulázta a porosz militarismus leghőbb óhaját, hogy ezáltal nagyon kétes jellegű — első próbáját adá a híresztelt szabadelvűségnek.

A szabadelvűség második próbája az akart lenni, midőn Csernátony kijelenté, hogy rokonszenvével azért nem fordul Franciaország felé, mert ez most a despota császárság mellett harcol. Hogy mily absurd indokolása volt ez a porosz láncsolásnak, ki fogja már abból is, hogy már a második saarbrückeni esete óta még a francia hadsereg fővezére Bazaine s m. figyelt a császárra; Palikao sem merte III. Napoleon nevét emlegetni a párisi kamarákban; a császárné regensége is mese volt, mióta Trochu szervezte Páris haderőt — szóval, mindenki látta, hogy többé nem a császártól foly a harc, hanem a francia hadseregétől ontá véré a francia katoná: I. Napoleon katonái, német krónikák szerint is, még Lipse alatt is haltak meg az „éljen a császár“ kiáltással. — III. Napoleon, a wörthi esete után — Chalonsban se — hallhatta e kedves hangokat. De azt is előre tudhatta mindenki, hogy ha a francziák győznek, nem kérték volna fel III. Napoleont az alkotmányépület megkoronázására, hanem nála nélkül szervezik vala az országot, vagy ha őt megtartják is, de olyan császárrá teszik vala, ki csak jót tehetett volna, nem állván hatalmában roszt cselekedni.

E szerint a francia ellenszenvet az „Ellenőr“ csak az által indokolta, hogy gyűlöli III. Napoleont; ha nem ő érte volna a harcot, egész erejével a francia nemzet mellett forgatná tollát — mondá.

Midőn Napoleon a porosz király lábához csúszott, a Csernátony által várt eset bekövetkezett; tehát meg volt az alkalom a szabadelvűség harmadik próbáját letenni. Megadja az „Ellenőr“ ezt a próbát is, még pedig méltóan az elsőhez és másodikához.

Az „Ellenőr“ azt tanácsolja a francia köztársaságnak: „vessen véget azonnal a háborúnak.“ Mit tudjunk, ezt ma csak föltétlen

megadással érhetnék el a francziák. Miért nem tanácsolja Csernátony az általa édig emelt porosz-nak, hagyjon fel a francia nemzet ellen folyó háborúval és ne szerezzon magának egy hata'mas és halálos ellenséget?!

Mit ért az „Ellenőr“ (211. szám) az alatt, „hogy a monarchia hagyatékát, átkos örökségét átvenni rendkívül terhes és halálos vállalat lesz.“ — én kitalálni nem tudom; ugy azt se, miért mutat ujjal arra, mit használhatna fel a francia erély megtörésére a porosz, t. i. ha „a francia általános szavazat császári tömegét képző vidéki nép elkezdene demonstrálni a béke mellett; s a kastélyok ellen.“ Hanem azt már világosan értem, mily foka a szabadelvűségnek az, midőn még a békés közvetítéstől is elhúzza a mi kormányunkat.

Az olyan szabadelvűségtől, — mely a katonai caesarismus leghőbb óhaját irta zászlójára; a szabadság ügye körül nagy érdemeket szerzett francia nemzetnek föltétlen megadást tanácsol, — az elbizakodott győzöt pedig békés „mediatio“ val se kívánja mérsékelni — mentse meg az ég, ha százezer phrasis is bizonyíthatná, hogy az teljes hárompróbas szabadelvűség.

Kolozsvár, sept. 7. 1870.

(B.) A francia-porosz hadjárat vége felé közeleg, s talán már ma Páris előtt állnak a porosz koronaherceg győzelem-ittas seregai.

A diplomatiának eddigelő sikerült a háborút localisálni s Európa népeit a háboru iszonyaitól megmenteni; ebben a magyar-osztrák diplomatiának nagy része van.

A két hadfolytató fél közt döntött az ököljog. Isten mentse, hogy a 19. században ez legyen a népekre nézve a mérvadó.

A felelősség, melyet Napoleon és Vilmos király elvállaltak, a midőn két mivelt nemzetet egymással szembe állítottak, nagy volt, s ki tudná megmondani, hogy a csatákban mindkét részről elhullott hősök sirja felett az európai béke olajága fog-e felvirulni, vagy egy újabb európai conflagratio előestéjén állunk.

III. Napoleon, ki annyi tapintattal vezette Európa diplomatiáját, mondhatni dicselelően lépett le a politikai térről; sajnálni csak a francia hősöket és vezéreket lehet, kik nemzetök iránti hűségöknek estek áldozatul.

Most a felelősség a háborút kezdő felekre hárul. Első sorban Vilmos király a felelős, mint győztes, s második sorban a francia nemzet, mely Napoleon elfogatása után elvállalta a francia nemzet védelmét. Ha Vilmos király a győzelmi mámor által el nem vakítja magát s oly békefeltételeket tesz, melyek Európa érdekeivel nem ellenkeznek, a francia nemzetet meg nem semmisítik: akkor lehető az európai béke helyreállítása, megszilárdulása.

Ha a francia nemzet okulva a történeteken, lemond a socialisticus propagandáról, nagy súlyt vetne az európai béke fentartására.

De ha a diadalmas porosz német caesarúra törekszik, s a francia nemzet a socialisticus propagandákba keresi menedékét, kész az európai conflagratio.

Ily körülmények közt a magyar nemzetnek az egyedül szilárd alapot az 1867-ki kiegyezés művének fentartásában kell keresni, melyen nyugszik az osztrák-magyar birodalom.

H.-Oklandon, 1870. aug. 29.

II.

Mint említém, fel kell tehát emelni a francia hadsereg létszámát, ez a véggyőzelem biztos alapja; de sietni kell a hadsereg szaporítással, mert a porosz-német tulnyomó haderő által a francia dicsőség csillaga elhomályosítással fenyegettetik, mi a napoleoni dynastia bukását is maga után vonná.* s elkövetkezhetnék a római német caesarok kora porosz kiadásban, mely germanizáló s katonásító porosz világalomra vezetne.

Itt tehát az ész, hadtudomány és tapasztalat minden ágazatait sietve igénybe kell venni. És hogy mi módon céloztatik annak elérhetése, észlelhető már most is a francia hadsereg messzerű felállítás- és mozgásából, mely szerint mindenhol oly

* Megtörtént már.

Szerk.

arányban állítottak fel a francia csapatok a porosz-németekkel szemben, mint 1—4-hez áll. Így minden vítétség mellett az előtolt francia csapatok, noha az ellenség soraiban bámulandó károkat okoznak, a tulnyomó erő által megveretnek s kényszerülnek hátrálni, az ellenségnek előnyomulhatására tért engedni, mit az mohón fel is használ, annál inkább, mert eddigi csatározások következtében először 500, később 4,000 fogoly, 30 ágyú, 6 mitrailleur stb. jutott csalétekkül a porosz-német hadseregnek.

Biztosan lehetett tehát számítani Napoleonnak arra, hogy a porosz-német hadsereg ez által előnyomulásra bíratik; de annak gyorsított előnyomulása biztosítva volt még a porosz állam katonai szervezetében is, mely hosszas, fáradalmas hadjáratra képtelen; pedig Napoleon már a háboru kezdetén a francia hadsereghez intézett kiáltványában éppen arra utalt, midőn azt mondá: „hosszas és fáradalmas hadjárat kezdetén álltok katonák!“ (Ez is csalóka volt!) Az ily hadjárat kiállítására való képtelensége a katonailag szervezett porosz hadseregnek kézzel fogható; mert egy hosszadalmas hadjárat a porosz állam teljes tönkretetését, jóllétének, iparának hossz- és időre megsemmisülését eredményezné, kikerülhetlenül el levén vonva a földmíveléstől s mindenféle iparágaktól kéz és ész, száz meg százezer kipótolhatlan gyakorlott erős kar.

Tehát csak háborút kelle izenni a poroszoknak. A francia haditerv sikerének föltétele e szerint: a porosz-német hadsereget bevihetni francia területre, lassanként beljebb hatolni engedni 50—60 mérföldre, darázsészekbe keríteni; ez a jelen körülmények közt biztosítottak látszik.

Hogy a porosz-német hadsereg óhajtott benyomulása megtörténjék, szándékosan és színlelt óvatossággal terjeszté Napoleon azt, hogy hadserege megveretett, Mac-Mahonnal való összeköttetése elvágtatott; terjeszték a francia félhivatalos lapok is azt, hogy Párisban forradalom ütött ki, Lehouef tábornagy haditörvényszék elé állítottott, Napoleon beteg, a császárné menekülésre gondol, a császári kincseket Angliába, New-Yorkba szállítják stb.

E közben a számító francia ész elérkezettnek látván az idő hadserege létszámának rögtöni felemelésére, a megrémült ország képviselőit összehívta, s a veszélyre utalván, áldozatot, rendkívüli erőmegfeszítést ajánlott a haza megmentésére; ujjongzókat, pénzáldozatokat kért, mi a szorongatott, készakarva s tervszerűleg kényszerű helyzetbe hozott nemzet által, igen természetesen meg is adatott és egyuttal ostomállapotot hirdettetett.

Az erre számított ész tehát diadalt ült. A csata zaja közepette hadsereit ujjongzókkal, tartalékosokkal, önkéntesekkel és nemzetőrökkel lavínává szaporítja; a francia hadsereg létszáma növekedik napról napra, akkor, midőn az ellenség az előnyomulást folytatva várak körülkerítése, helyi őrsegek, s a kapcsolatok és közlekedések biztosítása érdekében hátrahagyott és hagyandó csapatok által, az előnyomulás mérve szerint apad, szétforgácsolódik.

És így eljövend nem sokára az idő, hogy a francia hadsereg létszáma az ellenfél erejét elérje, felülmulja, a mikor azután nem fog késni ez a francia hadsereg a nem döntő, de tervszerűleg engedett győzelmek foszlányain merengő ellenség hadseregének irtóztató lökést adni, és azt megszokott ügyesség- s gyorsasággal oly mérvben ismételni, mely azt elfogultságából, győzelmi mámorából kiábrándítja, s a benyomult hadsereg színe javával fizetendi meg azon nagy-ravágyását, melyet Ausztria dynastiájának Németországból való kiküszöbölésével kezdeményezett vala.

Mert bizonyos az, hogy a visszavonulás Franciaország területéről nem leend oly könnyű dolog, mint a behatolás vala, mivel minden megveretés zavart szül a megvert hadtestekben; azután gyors visszavonulásra nem is gondolhatni ott, hol a 600—700 ezer főre menő német porosz hadsereg élmezőisére megkivántató szállító eszközök, podgyászszekerek sokasága a gyors hátrálást lényegesen akadályozza, s e felett azt az elkeseredett népség felkelő csapatai is akadályozandják, lehetetlenítik. A terv szerint gondoskodva lesz arról is, hogy a francia hadsereg egyes osztályai oldal- és háttámadásaikkal, mit a francziák mindig nagy ügyességgel intéztek, s biztos sikerrel gyakoroltak mind eddig, a menekülést akadályozzák, s iralmassá tegyék.

Csak midőn e roppant károkat tett hátrálás megtörtént lesz, csak akkor léphetik Németország területére a francia sereg, s ott csekély akadályokra találva s azokat legyőzve mozoghat előre, addig arra gondolni is ábránd lett volna.

Hogy nézeteim mennyire közelitik meg a valóságot, s hogy a két harczoló nemzetet és hadsereget, azoknak helyzetét, körülményeit, katonai szempontból, helyesen fogtam-e fel, a hadeseményeket a lehetőség- és eshetőségek határai közé, vagy azonkívül helyeztem-e, ezt — a jövő **) fogja megmutatni.

Csalódtak tehát mindnyájan, kik a rögtönzött háboru izenetből és Napoleonnak Metzben való hirtelen megjelenéséből arra következtettek, hogy a francia hadsereg a porosz hadsereg egyesülését meggátolandó, időhaladék nélkül Németországba tör s Berlin felé igyekezend előnyomulni.

Turóczi József,

1848 beli honvéd százados.

—Egy tisztos öreg hazafitól veszünk e sorokat:

Az egyesek elhunytáról gyászjelentéseket írnak s a rokonok és ismerősök megilletődve, sajgó kebelrel olvassák a szomorú hirt: Mennyivel méltóbb azon fájdalom, melyet a birlapok szomorú jelentései keltenek, midőn százezerek erőszakos haláláról, több milliók keserves könyhullatásairól és milliárdokra menő megkárosítottakról értesítenek.

Valóban, mi az osztrák-magyar birodalom keleti részének lakói, vallás- és nemzetiségkülönbség nélkül a legnagyobb részvétellel olvassuk a porosz és francia birodalmak közt folyó háboru eseményeit. Fájdalom! az emberiség kiirtására feltalált gyilkoló eszközök által egyetlen nap alatt ezerek gyilkoltak le. E vérontásról még Alfréd Bosszuáv-ezredes, a harcedzett katona is azt írja aug. 7-ől testvérehez, hogy „az ilyen háboru, mint a mostani, a legiszonyabb ostroma az emberiségnek“ — a mi, ha a civilizált európai hatalmasságokat mind háboruba sodorja, az ily öldöklő szerszámokat mindenik kénytelen lévén megszerezni, — a civilizált Európa emberölő rémes vérpaddá lesz.

Az emberi társadalom célja: a személy és vagyon biztosítása; de ha ez új öldöklő szerek által népkirtásnak a józan számítás elejét nem veszi, a boldog jövődöt remélhető civilizált Európa, néptelen pusztá vadonná lesz.

A mi, hogy soha többé Európába meg ne történjen, csak az által lenne elérhető, ha azok, a kiknek az isteni gondviselés megengedte, hogy azon magas állásra emelkedhessenek, hogy a birodalmak népeinek sorsa jobbítása felett rendelkezzenek, oda hatóan, hogy a hol a birodalmak közt határ, kereskedelem, vagy más czim alatt egyetlenség forog fenn, azok közegyetértéssel kinevezendő békebírák által és nem milliók életének vesztével intéztessék el. Mert ha a lengett török és persa kormányok ép jelenleg három hó alatt a határkérdést egyetértéssel, minden vérontás nélkül el tudták enyésztetni: —

A civilizált európai keresztény hatalmasságoktól annál méltóbban várható az, hogy módot fognak találni arra, hogy az isteni és emberi törvények s a társadalom célja ellenére folyó háborúkkal, melyek százezerek életét, milliók vérkönyvébe kerülnek — soha többé az anyaföldet meg ne fertőztessék.

Egy öreg marosmenti magyar.*)

Páris védállapota.

I.

„Ez évi július hó 15-én volt 30 éve, hogy az európai „nagyhatalmak“: Anglia, Ausztria, Orosz- és Poroszország az egyiptomi-török bonyodalmak megszüntetése tárgyában állam-szerződést kötöttek. Franciaország, mely 25 év alatt az első császárság által okozott teljes kimerültségéből megint új erőre vergődött, Franciaország, mely minden tekintetben a nagyhatalmak sorába tartozott volna,

*) A jó öreg sorait közreadtuk. Pedig az csak jámor óhaját! Ime most Európa két legműveltebb nemzete írja egymást. A háboru megszüntetése — mig emberek lakják a földet — alig képzelhető.

*) Már a jelen eseményei megzavarták cikkíró föltevéseit.

Szerk.

Franciaország az európai magas aeropágból kizárattatott és a keleti ügyek rendezése alkalmával teljesen mellőztetett. Thiers, a köztársaság és a császárság történetének lángtollú írója állott akkor a francia minisztérium élén. Az akkor még csak 43 éves férfi nem nézhetett nyugodtan honának a megaláztatását. Rendkívüli erővel látott hozzá a francia sereg kiegészítéséhez, és midőn tiltakozásai a „szent szövetség” fejedelmének kormányainak csak mosolygó tetteket adta: fenyegető állást foglalt el, és egyúttal Páris erődtetését szavaztatta meg. A háború azonban elmaradt. Thiers e miatt leküszöbölt a francia hiúságon ejtett sebek meg nem boszulása Lajos Fülöpöt 8 évvel később trónjától fosztotta meg, de — Páris csak erődítetett.

„Páris, melynek minden részén már Labienus, Julius Caesarnak a híres alvezére az Augustus-korban élő oppositionalis remekírónak nagyjára szerette babérait, Páris, melynek falai majd ezer évvel ezelőtt (885.) diadalmasan ellenálltak 13 hónapig 40 ezer vad, bátor normannak, kik azt szaraz földön és vizen egyszerre ostromolták, Páris, az annyi katonai hajlammal bíró francia nemzet fővárosa XIV-ik Lajos óta nem birt védművekkel. E király alatt rontattak le Páris védfalai; a védárkok kitöltettek s az ekkép nyert széles térnek két oldalán házak, paloták, egyházak építettek, melyek elő fasorokat állítottak és így keletkezett Párisnak föltérte: a régi boulevardok!

„Párisban XIV-ik Lajos alatt ugyanaz történt, mi Pesten e század elején; csak hogy itt, a váci országot, szenátér és a mézáros ut még nem fejlődtek ki boulevardokká!

„Tizenegyedik Lajos alatt és után egyetlen francziának sem jutott soha eszébe, hogy idegen hódítók Páris alá juthatnának, — vagy ha netán eszébe jutott is egyiknek-másiknak, nem mert nemzete erejében való kibírtatásának kifejezését adni. — Midőn Napoleon 1814 ben egészen kimerített nemzetével újra sikra szállott Európa ellen, alig hanem szerette volna, ha annyira centralizált birodalmának szíve meg lenne erődítve, de tartott tőle, hogy ez obájának kimondása „lehangolhatja a nemzetet” és Páris nyílt város maradt, — egyetlen egy erőd sem építettett annak közvetlen védelmére.

„Jöttek azonban a szomorú napok; jöttek a megvert francia hadseregek, és nyomukban a lovasias, vitéz huszárok, a brutális porosz dicsőítők, az óriási testalkatú angol dragonyosok és a félvad muzsika kosárok — s ezek mögött a nem francia Európának majdnem összes hadseregei. A porosz francia sás hiába küzdött, hiába felegettette még egyszer szárnyait Barcia-Sur-Aube és Laonnál, — ellenségeinek tulszáma legyőzte őt. Mint most Mac Mahon oldalállással akarta Párisot védeni, úgy 1814 ben Napoleon is a szövetségesek jobb szárnya és háta mögé való működés által vélte a fővárost megmenethetni. De hiába! Március 28-ika és 29-dikére forduló éjjel égő falvak lángjai tudatták a párisiakkal, hogy az ellenség közeledik, és 29-én már körülbelül 100 ezer embere állott Páris északkeleti oldalánál, hol csak kévéssel ezelőtt hánytak néhány erődítményt. Páris akkor a montmartei, belleuillei és montreuil magaslatoikon látta védőt, Marmont, Mortier és Compans tábornokok alatt vitézül harcolni, háromszoros tulszám ellen.

„Tizenegy óráig tartott a harc és csak miután a védőknek több mint fele — 16 ezer ember — tétetett harcoképtelenné, miután az elegendőleg meg nem erődített, a város föltűt uralkodó magaslatok részeit fegyverrel, részeit megkerítés által, az ellenség kezébe jutottak, költetett az átadási szerződés, melynek értelmében a még életben levő vitéz védők háborítlanul vonulhattak vezértük seregéhez.

„A szövetségesek csak Páris falai alatt 10 ezer halottat, és 16 ezer sebesültet veszítettek, és ezen az áron 31-én vonulhattak be ünneppélyesen Párisba, hol 400 év óta, ellenséget legfőbb mint hadi foglyot láttak.

„Következett a restauráció; lilom foglalta el a villámokot szóró sas helyét; következett a császárság sasának újra föléledése; következett a 100 napi uralom; következett Walterloo, és végre következett egy napi — 1815. június 15-dike — melyben megint ellenséges zászlók lobogtak Páris alatt, hol Davoust 60 ezer emberrel védte a montmartei belleuillei montreuil magaslatoikon, és az ezek előtt fekvő falvaknál épített sáncokat, úteket. A szövetségesek azonban biztosítva lévén, hogy ki-vülről nem érkezhetik erőesegély — I. Napoleon már egy héttel ezelőtt lemondott a koronáról — nem találták tanácsosnak az erődök sikamjait és árkaik katonáik holttesteivel fedni be, hanem egyetlen megkerítést kíséreltek meg.

„Wellington, a vashereg, az erődített magaslatoik előtt állott meg; Blücher nagy negyedkörtben megkerítte Páris és Versaillesnél fejtett fel csatarendben. Julius 2-dikán a meudoni és a severi magaslatoikon már élénk tűküzet kezdődött. A francziák visszaverttek; a poroszok jobb szárnya Montrouget és Vaugirardot bevette, és végre Issy-ből is kitűzték a francziákat. Másnap Vandamme a 10 ezer ember élén még egyszer sikra szállott; de hiába küzdött, Issy-t be nem bírta többé venni és Montrougetól a város már üszelözüldöztesen volt fenyegetve. Fegyver-

szünet és átadási szerződés költetett tehát; július 6-án kivonultak a francia vedsereg romjai és 7-én már Blücher poroszai durváskodtak a modern Athénben. Franciaország tutela alá került, és még az 1830 diki Lajos Fülöp sem merete még Franciaország nagybatalmi állását erőlesen visszakövetelni, hanem 1840. oct. 15-én elfogadta Thiersnek lemondását, ki Franciaországot háboruba akarta keverni.

Páris azonban megerődítettett.

Kápolnai.

A lengyelek Franciaországban.

A lengyelek Franciaországban önálló lengyel legiót akartak képezni, de Palicao ellentállt ezen kívánságnak. A lengyel emigratio párisi bizottsága ennél fogva a következő felhívást intézte a párisi lengyelekhez: „Honfiak! Páris kész a közlegő ellenséget elfogadni; az egész nemzet készen áll a harcra. Talán már néhány nap múlva az ellenséges porosz csordák ostromolni fogják Franciaország fővárosát? Mi nem harezolhatunk saját nemzeti lobogónk alatt, de a francziák iránti baráti érzelmeink, a vendégszeretet, melyben részestülünk, és a becsület parancsolólag követeli, hogy a fegyverek sorába siessünk. A lengyel bizottság ennek következtében érkezett Wysocki tábornokkal a felkérte a veteránok egyetét, hogy készítsenek lajstromot ama lengyelekről, kik készek Páris védelmében részt venni, s magukat e célból felszerelni. E. hó 25-étől kezdve a lajstrom rue Racine 5 sz. alatt ki lesz téve aláírás végett. Ott egyéb értesítés is adatik. Felhívunk tehát benneteket hazafiak, hogy irjátok be magatokat minél többen a névsorba, nehogy mi legyünk utolsók francia testvéreink fenyegetett szabadságának megvédésében. Éljen Lengyelország! Éljen Franciaország! Páris aug. 23. A bizottság tagjai. Hasonló felhívás intézettek a többi lengyelekhez is, kik Franciaországban elszórvan laktak.

A csatáról.

A német hadseregnek, szakértők számítása szerint, két hétre van szüksége, hogy Páris alá érhesen. Mert habár a porosz koronaherceg pihent csapataival folytathatja is útját, de az egész seregnek mégis pihenni kell a kiállott fáradságnak s a küzdött csaták után. A herceg eleinte valószínűleg lassabban fog menni.

S mit állithat Franciaország a roppant sereg ellenében? Felhasznált-e a Palicao-minisztérium erőlyel és becsültesen a 4 hetet, melyet Bazaine mivelete neki nyújtott, az elmulasztottak pótlására? Ha minden megtörtént, Franciaország még ma is tekintélyes erővel rendelkezhetik. 4 hét előtt ki volt adva a rendelet, hogy Párisban 130 ezer ember gyűljön össze, a Loirnál 200,000, Lyonnál 100,000, Charlevillenél 100,000 embernek kelle lenni. Ez 530,000 ember volna; de volt e idő fegyelmelni, begyakorolni, katonák képezni ezeket; pótolhatják e ezek a veszteségeket, két hadseregnek s közel 500 ágyúnak elvesztését?

A berlini „St. A.” írja: Múltán Mac Mahon tábornagy kedvező állását Chalonsnál ott hagyta s nem mert a német hadsereggel azon területen szembeállani, melynek előnyeit harcászai kitűnőleg felhasználhattak volna: csak Páris vagy pedig észak felé vonulhatott vissza. Ha Párisba indul, akkor Bazaine teljesen magára van hagyatva, de a főváros legalább négy hadtestre menő jól fegyverezett csapatokat nyert volna. Ha Mac Mahon az utóbbit cselekszi, akkor bizonyára várta, hogy a porosz vezérlet az erők megosztása által hibát fog elkövetni. A kémlere kiküldött újrjartok s a százsz koronaherceg előhada több nap óta Stonay, Vaseumes, Busancy és Vreneyban meggyőződött arról, hogy Mac Mahon Bazaine tábornagy kiszabadítására törekszik s e célból a német erőket legalább Verdunig kénytelen lesz áttörni. Ily körülmények között a Páris felé előnyomuló német seregek szorosabban összehúzódtak, az első hadsereg által jobb szárnyukat s a thionville montmedy sedani fontos vasútvonalat biztosíták, s így az ellenséges sereget a stenny varennesi vonaltól rendszeresen észak-keleti irányban Sedan és Mezières várak felé nyomták: tehát egészen a belga határszélig. Non-art és Beaumont-nál (Argonneban) a százsz koronaherceg csapatai üszelőküztek a francia tábornagy csapataival. Mac Mahon serege ez idő szerint áll a francia 1. (eddig Mac Mahon), az 5. (de Faily), a 7. (Donay Felix) s a 12. (Lebrun) újonnan alakított hadtestből s a Canrobert 6. hadtest lovasságából. Ezekkel áll tehát szemben a százsz koronaherceg az ő hadseregével, melynek Steinmetz tábornok szükség esetén segítségére jöhet: Beaumontnál ezenkívül az első bajor hadtest (v. der Tann) is támogatja a koronaherceget. Beaumont kis helység 1300 lakossal a sedani kerületben, öt negyed mértföldnyire Monzontól. A helység majdnem 800 láb magasságon dombokon fekszik, melyek a Maast két oldalról környezik. Beaumontól az út délkeleti irányban a mintegy két mértföldnyire eső Stenaybe vezet; észak-kelet felé Monzonba vezet az út. Stenay és Monzon a Maas mellett fekszik s a két helységtől az utak tovább vezetnek Verdun és Sedan felé. Beaumontól két út vezet

Rheims felé; az egyik észak felé le Chien-en-át, a másik Busancy és Grand Pré-n át dél felé. A vidék Beaumont körül erdős magaslatoiban buvelkedik, melyek a Maas völgy keleti része felett uralkodnak, míg nyugat felé a bois du Mont Dieulhez, délre a forét de Dieulthez csatlakoznak, s egész azon tavakig nyulnak, melyek azon térség határát képezik, hol a nouarti tűküzet volt.

A Nonartnál történt előrsi csatározás kezdete volt a csatának, mely ha számunkra győzelemről lesz kísérve, Mac Mahonra nézve lehetetlené teszi Bazaine kimentését. Már a legközelebbi napok meg fogják mutatni, vajjon sikerül-e Mac Mahonnak megvert serege töredékeivel Párisot elérni, vagy pedig a sedani sereg is azon sorban fog részesülni, mint Bazaine Metzben.

A sedani capitulatioiról a távirati uton érkezett tudósítások nyomán még a következőket irhatjuk: A Sedanban elfogott francziák száma, porosz hivatalos jelentések szerint, 80,000 (?) megy. A fogságba esett francia tábornokok közül de Faily hadtest-parancsnok hiányzik. Egy hír szerint de Failyt egy francia katona, eddig ki nem derített okokból, agyonlőtte.

Mac Mahon hadseregéből az elfogottakon kívül sokan belga területre is szorultak, hol le kelle tenniük a fegyvert. Eddigél 10,000 emberre megy ezek száma. Egyelőre Namurba szállíták őket, hová a szintén belga területre szorult 400 tüzereségi szekeret, 1200 lovat és 2 ágyut is már elindították. Igen számos sebesült is szorult a belga területre. Ugy a francia, mint a német sebesültteket a belgák saját katonai kórházaiába szállíták.

München, sept. 3. d. e. 11 óra 45 perc. A nouarsi főhadiszállásról most érkezett sürgöny jelenti: „Az egész francia hadsereg s a sedani helyőrség föltétlenül megadta magát. Mac Mahon súlyos sebet kapott, Wimpfen tábornok írta alá a capitulatioit. Napoleon, kinek útja Mezièresnél Voulour mellett elvágott, magának a királynak adta meg magát. Délután 4 órakor beszélt a király a császárral, ki könnyelt szemekkel tövözöl a királyt. A király igen meg volt hatva s barátságosan kezét nyújtá Napoleonnak. Egy negyed óránál tovább beszéltek egymással. A foglyokat a honvédség kíséri át a határon. Száznál több különböző ágyu, 20 tüge (120 darab) mitrailleuse, számos sas és az egész podgyás német kezekben van.” A főparancsnok elrendel, hogy a francia tisztiek podgyása azoknak visszaadassék. A németek a legutóbbi harcokban roppant veszteségeket szenvedtek, melyekkel azonban e győzelem felel.

A francia hivatalos listák a rendes hadsereg erejét 800,000 emberre tették. Holt szám volt ez. Mai napig sem lehetett 300,000 főnyi haderőnél nagyobb rendes hadsereget teremteni. Mac Mahon hadserege legujabban a hivatalos kimutatásban 240,000 emberre volt téve. De alig állhatott az egész 130,000 emberből, — s ezen erőnek három német egyesült hadsereggel kellett megküzdenie.

A hivatalos kimutatás azt mondta, hogy az egész francia hadsereg Chassepot fegyverekkel van felszerelve. S mégis 5 külön fegyver van e hadseregben, többnyire a régiak közül. Hasonló az eset a tüzerességgel, a várak felszerelésével s a löszerszervezetekkel.

A család és visszaélés egy óriási hálózata mutat ez; s minderről, úgy látszik, a központban mit sem tudtak.

Nielt, a francia hadsereg organisatorát kimentti a közvélemény. Leboeuf egyszerűen képtelen embernek tartatik, nem bílnének. A hiba az administratioiban rejlik, mely a régi, borzasztó nehezítés és komplikált, — a melyet eldobni nem lehet s a vész percében mégis csak gátolag lép föl.

Niel, a ki szervező vala, nagyban nélkülözöte a kicsinyiségekbe való mély belátást, s az administatorok kezébe került, mert egymaga nem birt eligazodni. Ő nyugodtan szállt sirba, mert a papiros tekintélyes számokat mutatott. Leboeuf önkéntlenül hazudott, midőn ismételtén állítá, hogy Franciaország kész a háborúra. Ő is a számokra mutatott, melyeket csak a csapások hosszú sora tüntetett fel humbagnak.

És most gondolja ehhez az olvasó a porosz organisatioit, a roppant tulsulyt. Tegye párvonalba e sereggel azt a néphadat, mely ellene ment, az egységet annak vezetésében, annak biztonságát a kivitelben: s látni fogja, hogy a francia hadsereg sok tagja feláldozhatta ugyan magát, sok követette Manlius Torquatus példáját, — de az adott viszonyok közt nem juthatott más eredményre, mint hogy elmondhassa, mit I. Ferencz irt a paviat csatáról anyjának: „Madame tout est perdu fors l'honneur.”

A kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara fölterjesztése az új vámjegyzék-javaslat ügyében.

Nagyméltóságu Miniszter úr! Mindenekelőtt engedje Nmlgod őszinte sajnálatunkat nyilvánítani a felett, hogy oly nagy fontosságu és nagy terjedelmű ügy, mint az új vámtariffa-tervezet, hozzánk e hó 7-én érkezvén, annak tárgyalására, a vélemények megállítására s alázatos fölterjesztésünk szerkesztésére alig maradt pár hét. Ily rövid idő

alatt kimerítő s indokolt véleményt egyes személy is bajosan állithat meg, számos tagból álló tanácskozó testület pedig, mint a kamara, csaknem azon lehetlenségnek van kitéve, hogy jó formán a tárggyal sem ismerkedhessen meg kellőleg, nem is tekintve, hogy a küllagoktól épenséggel el van zárva a lehetőség, nézeteik nyilvánítására.

Legyen szabad ez okból kértünk, hogy jövőben hasonló ügyek tárgyalására a lehetőséggel jóval több időt méltóztatassék engedni, s ha maga munkát a kamarához korábban meg nem küldhet, nyerjünk legalább jó előre figyelmeztetést azon ügyre nézve, a melyről véleményünket nyilvánítani fel leszünk szólítva.

Az előtűnk fekvő új vámtariffa javaslatra, a mely Nmlgodnak m. hó 31-ről 16118. sz. rendeletével lőn nekünk megküldve, van szerencsénk a következőkben terjeszteni felalázatos véleményünket.

Készséggel constatáljuk a kormányi javaslatban a haladást a szabad kereskedelem felé, a törekvést, hogy a vámok mérsékelte lejjebb szállításával azon célz igyekszik elérni, a mely a magyar korona országainak érdekeivel meggyez. Mert hogy nekünk, mint termelői országnak, a lehető szabad kereskedelem kell törekednünk, ebben, azt hisszük, minden kereskedelmi kamara, a közgazdasággal foglalkozó minden testület egyetért.

Hogy a vántételek mérsékelte lejjebb és lejjebb szállításáról s nem hanyathomlok-ugrassal igyekszik a birodalom két felének kormányza e cél elé, az sajátságos államviszonyunk egyik szükséges rossz oldala, a midőn a lajtántúli tartományok fejlettebb iparára némi védelmet bíz igényelhetni, s e szempontból részünkről is hajlandók vagyunk méltányos engedékenységre, noha a vámok mérséklése az utóbbi években éppen az ellenkezőjét bizonyítja annak, a mitől Ausztria védvamosai tartottak. A verseny nem kárára, hanem erősbítésére szolgált a feltett iparágaknak.

Mindazon cikkekre nézve azonban, a melyek hazánk földmivelési s forgalmi viszonyai emelésére eszközül tekinthetők, kénytelesek vagyunk minden tekintet nélkül oda nyilatkozni, hogy az ilyenek behozatali vámt nem lehet eléggé mérsékelni, a mint hogy Nmlgod hathatós befolyásától reméljük is, hogy e tekintetben a legtovább terjedő engedményeket fogja kieszközölni.

Az 1867. és 1868 diki év gazdag termése s ennek szerencsés értékesítése elég újmutatás arra, hogy gyorsan haladó körülményben hazánk anyagi jóléte egyelőre nem a hosszas fejlődést igénylő iparos forgalom, hanem a nyerstermények tömeges előállítását által eszközölhető. Földmivelésünk virágzása mellett s ennek gazdag feleslegéből lassanként ki fog fejlődhetni iparunk is a nélkül, sőt tán éppen azért, mert a védvámok üvegházában el nem kényesült.

E szempontot bátrak vagyunk tehát lehető legnagyobb nyomattékkal hangsúlyozni s kérni Nagyméltóságodat, hogy ennek érvényesítésében ismert erőlyével támogatni kegyeskedjék.

És miután az idő rövidsége mellett a vámtariffa-javaslat egyes tételeire úgy sem terjeszkedhetünk ki, e mulasztást akként hisszük legjobban pótolhatni, hogy ily értelemben lássuk el útutasítással megválasztott képviselőinket, a ki Nmlgod felhívására a szóban forgó ügyre nézve tartandó értekezletre meg fog jelenni.

Ez alázatos fölterjesztésünkben bátrak vagyunk a kiviteli tariffa 2 tételében említett rongy vámjára nézve egész terjedelemben csatlakozni azon nézethez s indokaihoz, a melyet a zágrábi kereskedelmi kamara a hórvát országgyűlés s ez úton eddig Nmlgod előtt is kifejtett. Az eddigi magas vám nemcsak hogy olcsóbbá nem tette hazai papírgyáraink készítményeit, de egyenesen okm annak, hogy a papírgyárak által nyomott ár miatt a rongyszerűség megelűnt jövedelműz lenni s a papírgyárak érdekében fennálló magas vám első sorban is magukon a gyárokon boszulja meg magát, megfosztván azokat a szükséges nyers anyagtól. Részünkről a kivitel egészen vámmentesnek indítványozzuk.

A tervezett felosztására s egyes cikkek körülírására nézve legyzen szabad megjegyeznünk, hogy bár itt is félreismerhetlen a világos meghatározásra törekvés, de ennél tovább menni szükséges; sok tárgy, különösen a rövid áruk s a szövetelek osztályában annyi felé sorozható, hogy a kereskedő a vámhivatalnokok önkényes magyarázatának van kitéve. Célászerűbb, világosabb felosztás, új rendszer, az a mi e bajon segíthet.

A mi azonban ennél is nagyobb zavarok és félreértések forrása, az a sok év folytán keletkezett temérdek rendelet s útutasítás a vámolási eljárás körül, a melyben magát tájékozni a leggyakorlottabb hivatalnoknak is terhes feladat, az üzletembernek meg éppen lehetlen, miután ezek gyűjteményét megszerezni s tanulmányozni ideje sem lehet. E miatt a legtöbb esetben az illető hivatalnok önkénye dönt, a mely ellen nincs föllebezés.

E téren tehát az egyszerűsítés, a határozott világos útutasítás sürgetőleg szükségessé vált, a mely a kereskedőt úgy, miként a hivatalnokot az eljárás rendszere iránt határozottan útutatisa. Azt hisszük, hogy a lehető félreértések kiküldetésére s vámhivatalnokoknak is könnyebbé válik, a míg a kereskedő megmenekülhet azon kellemetlen, de

most nem példátlan esettől, hogy hibáján kívül a vámtörvények kijátszása gyűnyjába essék.

Egy másik óhajtatunk volna, ha a birodalom két felének kormányai oda törekednének, hogy a szomszéd dunai tartományokkal is méltányos vámegységet létesüljön. Csak is ennek létesülhetése kedvéért habozunk azt indítványozni, hogy a vámtariffa szűnjék meg két különböző mértékkel mérni a vámegylethez tartozó és nem tartozó országokkal szemben. Nem is kételkedünk, hogy a két miniszterium e cél elérésére törekszik, s ez úton el fogjuk érni azt is, hogy a vámtariffa általános lesz. Addig is bátrak vagyunk indítványozni, hogy a megállítandó vámtariffa legyen ugy szerkesztve, hogy abban a vámszerződési tételek az általános tételekkel egymás mellett, de külön felüntetve álljanak.

Bárba a fennfoglalt javaslat keretén kívül áll is, nem mellőzhetjük itt Nmlgd becses figyelmét felkérni a borkivitelünket nyűgöző külföldi vámok nagyságára, s kérni, hogy a mennyiben lehetséges, e nyomás enyhüljön. Azt hisszük, hogy kölcsönös és méltányos engedmények útján a szerződő felek közt nem lesz lehetetlen a célt megközelíteni.

Végül van szerencsénk Nmlgd magas rendelethez következtében előnként Finály L. Henrik személyében kijelölni azon képviselőnk, aki Nmlgd felhívására az érkeztetben megjelenni s alázatos nézeteinket részletesebben is szóval fogja előadni.

Kolozsvárt, aug. 29. 1870.

UJDONSÁGOK.

— Folyó hó 11 kén este nagy fátylasmenettel rendez a honvédség gróf Andrássy Gyulánál 6 nmlgánk tiszteletére. 12-én 9^{1/2} órakor tartatik meg a zászlószentelési ünnepély. Délután nagy lakoma.

△ Az indóházánál kiadott falragaszok figyelmeztetnek a közönséget, hogy a ki a pályaudvarba akar belépni, tartozik 10 krt fizetni. Nem akarjuk ezen indirect adó alapját keresni, az illetőkre bizzuk azt, hanem annyit bizonyos, hogy ez az intézkedés sok visszaélésre ad alkalmat, mely naponta több kellemetlenséget okoz. Nálunk a pályaudvar nincs elzárva az indóháztól és így a kik az indóház folyosójára belépnek, az arra megbízott hivatalos személyek mindenkit megszólítanak, hogy jegyet mutasson elő, mit ha nem képes, kiutasítják. Sőt a mi több, még az indóházi vendéglőben mulatókat is felzaklatják a 10 kros jegyért, s megkérdezik, miről e sorok írója is tanuszkodhat, hogy az asztal mellől felkeltőket némekeket s a pénztárba utasítják. Ha a vasútigazgatóságnak erről nincs tudomása, ajánljuk figyelmébe, mert a közönség körében igen sok panasz merül fel emiatt.

— Városunk úrök polgára, ki mindig szem előtt tartja a közérdeket — a vállalatok terén is, egy új eszmét kíván megtestesíteni, még pedig azért, hogy Kolozsvár és vidéke polgárait élvezetesebb körülmények között éltesse. Kijelöli Biasini Domokos polgártársunk ez életre való tervezetét következtetve ismerteti az alábbi felhívást: „A Biasini gyorsítási intézete igazgatósága vasárnap szept. 18 kán, 1870. Kolozsvárról Nagy-Váradra és vissza a vasúton egy kéjvonatot fog rendezni, félóránál is sokkal olcsóbban! Az elindulás reggeli 7 órakor történik a kolozsvári pályaudvarból; a megérkezés Nagy-Váradra délután, a visszaindulás este felé, megérkezés Kolozsvárra 11 óra tájt. Ezen kéjvonatot nem rendeztük nyereszkeskedésből, hanem a kolozsvári és vidéki közönségnek kéjvonatunk tömeges használatára által alkalmat akarunk nyújtani csekély díjért, ezen valójában fenséges útvonalat vég társaságban olcsón s vigan, kedélyesen és kényelmesen megjárni. A részletes programot vasárnap (holnap) közöljük, ugy az árszabályt is. Előlegesen csak annyit, hogy zene, banquet és más időtöltésekről is gondoskodva lésezen. — Biasini gyorsítási intézete igazgatósága. Kolozsvárt, szept. 9. 1870.”

× A tegnapi löfuttatásnak jutalmat nyertek: A vadászdi, 400 frt, b. Vesselenyi Béla, Drillingdrin nevű lóval; államdi, 300 arany, báró Bánfi Ádám, futott Griff. Kisebleti versenydi, 100 arany, b. Bánfi Ádám, futott Duchesse; Handicap, 50 db arany, b. Bornemisza Tivadar, futott Bella; Elegyverseny, államdi 200 db arany, báró Bánfi Ádám, futott Polka.

(—) A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter a Kolozsvárról felállítandó állami tanító- és tanítónő képezdék mellett igazgatótanács tagjaivá: Lószay Ferencz földbírtokost, Simon Elek ügyvédet, Kovács Antal tanárt, Pap József kolozsmegyei törvényszéki titkár, és idősb Hincz György ágost. esperest; póttagokul pedig: Nemes Péter minisztr. titkár, dr. Adler Antal és Olasz Károly tisztr. miniszteri titkár nevezte ki.

× A mostani fadrágaság közepett vigasztalásul szolgálhat a fogyasztó-közönségnek, hogy a vasút megnyitásával városunk is nagymennyiségű közönséget fog ellátni, mely sokkal olcsóbb lesz, mint a fa.

(—) Ulrich József jeles tűzművészünk által a múlt csütörtökön, a nőegylet javára rendezett tűzjátékra igen szépen sikerült, elannyira, hogy elmondhatjuk róla: városunk eddigelő annál szebbet aligha valaha látott. Az idő is kedvezően nagy közönség gyűlt egybe és így a jótékony célra töltött összeg gyűlt be.

— A magyar kormány saját kezelése alá szándékozik venni a külföldi nagy forgalmu útvonalat, e végből a balavásár-gegyorsított-miklósi útvonal műtani felvételével a munkát a tisztelet munkatársát, az országazerte ismert derék mérnök Horváth Sámuel hazánkfiát bízta meg.

— A m. kir. pénzügyminiszter Bergay József államgyakornokot a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság számvevő osztályához harmadör-

vényi számtisztte kinevezte.

— Folyó hó 11 kén, vasárnap Kerner József zongoraművész és társakísérője Mészey Géza, több helybeli műkedvelői hűlgyek és urak szíves közreműködésével hangversenyt rendezend, melyben a „Niederland” ezred zenekara is részt vesz. Annál inkább felhívjuk t. olvasóink figyelmét e sok műveltet igérő estvére, mert a fiatal művész az előadás tisztja jóvedelmének felét a kolozsvári nőegylet javára ajánlotta fel. Az érdekes műsorozat következő: I. szakasz: Mendelssohn „Nászinduló”, teljes zenekarral; Liszt Ferencz „Paraphrase sur l'opéra Norma”, előadja Kerner; Beethoven „Adelaide”, éneklő Bennel Amalia k. a.; Offenbach „Musette” gondokára, előadja Mészey Géza; Chopin „Valse” (A mol) transz. de Rubinstein zongorára, előadja Kerner. II. szakasz: Pichler Bódog „Wisegrad” operának nyitánya, teljes zenekarral; Székely Imre „Honi emlékeim”, ábránd, előadja Mészey G.; Thomas A. Hamlet „Ophelia keringője”, éneklő Vikol Poli k. a.; Terschak A. „Le baillard” (a fecsegő) Capriccio fuvalán, előadja Reich Lajos; Volkmann Robert zongoraverseny (C. dur) zenekar kísérettel, előadja Kerner.

— Lapunk 106-dik számának legelőb nldonságát illetékes helyről vett felvilágosítás alapján következőkben igazítjuk ki: Vasúti főigazgató Bottlik a megnyitás alkalmával „rövid beszédet” sem tartott a vasúti hivatal személyzetéhez, így tehát a „közönség részvétele”-ről se szóhatott. Igaz, hogy a kiragasztott hirdetések közt voltak román szövegek is, de alig néhány példányban, a mivel a román nyelvű közönség iránti tapintatos figyelmet tanúsított a vasúti igazgatóság. A megnyitás óta a forgalom napról napra növekszik.

(—) 384. eln. 1870. Tordamegye állandó képviselő bizottmányának következő rendes évnegyede s gyűlést, Torda városában, megkezdendőleg folyó szeptember hó 30-ának délelőtti 10 órájára tűzték ki, melynek tárgyai lesznek: Szenteltett törvények kihirdetése, s kormányi rendeletek tárgyalása. Társaságok átíratainak és keblő közlgyeknek elintézése. Melyre is Tordamegye területén kívül lakó bizottmányi tagok tisztelettel meghívattak. Torda, 1870. szeptember 7-én. B. Kemény György főispán.

KÜLFÖLD.

A „Norddeutsche Allg. Ztg.” egy hosszabb cikkét, melyben a béke föltételeiről elmélkedik, e szavakkal fejezi be:

„A legkevésbé tehát, a mit követelünk kell, a legkevésbé, a mivel a német nemzetet minden részeiben, kivált pedig majnántúli név és harc-társainkat kielégíteni lehet: Franciaország német föld felé tekintő várának, Straßbourgnek és Metznek megszerzése Németország részére. Ezen várak lerontásától állandó békét várni, rövidlátóságon alapuló csak olyan illusio volna, mint azon remény, hogy a francziákat kimélet által meg lehet nyerni; azonkívül nem kell feledni, hogy az átengedendő terület eredetileg német volt és nagy részben német maradt, melynek lakosai idővel talán meg fogják tanulni, hogy megint németeknek érzékek magukat. — A dynastia változása közöttben lehet reánk nézve, a hadi költség csak ideiglenes pénzügyi gyengítése volna Franciaországnak, de a német határok biztonságát semmivel sem emelné. Ez utóbbi csak úgy érhető el, ha a minket fenyegető két erőseget biztonságunk védőbástyáivá tesszük. Straßbourg és Metz kell, hogy francia támadó várakból német védvárakká váljanak. A ki a békét az európai szárazföldön ösztönz akarja, a ki a fegyver letételét és a kard helyett az eke uralmát óhajlja, annak mindenek előtt kívánnia kell, hogy Franciaország szomszédjai azt elfogadjassák, mert Franciaország az egyedüli béke-zavaró és az fog maradni, a meddig hatalma lesz hozzá.”

Mint Lipseéből f. hó 2-ről jelentik, egy a szövetségi főnökhöz intézett, nyilvános aláírásra kitett felirat az idegen beavatkozás távollátását s a harcának — bárki ellenében is — tartós béke megnyeréséig folytatását kéri. A felirat alá van írva a városnagya, a városi képviselők, a kereskedelmi kamara, országgyűlési követek, az egyetemi igazgató s a tanári testület által. Egy, a szász királyhoz intézett hasonló felirat tüstént több száz aláírással látottat el.

Stuttgart, szept. 4. A tegnapi nagy népgyűlés következő határozatokat hozta: A semleges hatalmak közvetítési kísérletei visszautasítandók. Elsass és Lotharingát vissza kell szerezni. A német szövetséget ki kell egészíteni, a déli államok csatlakozása által, mivel a tartós béke biztosítását ez fogja képezni.

Berlin, sept. 4. Itt végtelen örömmel üljonganak; a királynénak negyedórától negyedóra meg kell magát mutatni a nép előtt, mely tömegesen járul a királyi lak elé. Az iskolai ifjúság, a gyármunkások, gazdáikkal élőkön ünnepélyes me-neteket tartanak. Az első, ki a királynét üdvözölte, az öreg Wrangel marsall volt, kit végtelen nagy neptömeg kísért a palotáig. Egy lakatosinas Nagy Frigyes lovag szobrához kapaszkodott fel és a fekete-vörös-arany német zászlót tűzte ott ki. A királyné, ki e műveletet lázta, egy tiszt által reggeljéhez hívta föl a gyereket és aztán 3 Fried-richsdorral és a király egy csészejével ajándékozta meg. Ez ajándékokkal kezében kilépett a gyerekek az erkélyre, mit a nép ujjongva fogadott. A mai börtön a tözede elnöke éljant mondott a királyné és a hadsereg, mely ezerszeresen viszhagzott. Mindenütt készülleteket tesznek

kivilágításra. Az iskolákban az előadások megszüntek. Németország minden városából érkeznek hírek, hogy a nép roppant lelkesedéssel fogadja a német hadsereg újabb hősi tettét.

Páris, szept. 5. A mai „Journal Officiel” jelenti: A francia köztársaság egy proclamatio által közölte, hogy a kiáltványban ezek mondatnak: A nép a kamarát — mely késlekedett tudni, ha vajjon a haza veszélyben van-e — megelőzte; a nép a köztársaságot követelte és hogy annak képviselői nemcsak a kormányhatalom, hanem a veszedelem tekintetében is jeltessenek ki. A köztársaság legyőző az 1792 ki invasiót. A köztársaság proclamálva van. A forradalom a közjog és jótét nevében következett be. Polgárok! Örökjete a város felett, mely reátok bízott. Holnap a hadsereggel egyesülve megboszulandjátok a hazán ejtett sérelmet.

A miniszterium következőleg alakult meg: Favre külügy-, Gambetta belügy-, Leflo hadügy-, Afourichen tengerészeti-, Cremieux igazságügy-, Picard pénzügy-, Simon oktatásügy-, Dorient köz-munkaügyi- és Magnin földmívelési miniszter.

A törvényhozást feloszlott és a senátus leköszönt. A fegyverek gyártása, az azokkai kereskedés és azoknak eladása absolute szabad. Trochu tábornok teljhatalmakkal látottat el a honvédelem tekintetében, egyúttal meghívattva a kormány élére is. Arago István Páris polgármesterévé, Fiquet és Briasson segédeivé neveztettek ki. Steenacker a távirtdák igazgatójává, Laurier a belügyminiszteri kabinetnek és a személyi ügynek főigazgatójává neveztetett ki. A politikai vétségekre tökéletes amnestia adatott ki.

Páris, szept. 6. A „Journal Officiel” az ideiglenes kormányának egy a hadsereghez intézett proclamatióját teszi közzé, melyben így szól: A dynastia letétele által, mely felelős a szerencsétlenségért, Franciaország igazságos tény, egy tudós cselekvényt hajtott végre, mert Franciaországnak, hogy megmentse magát, forradalomra volt szüksége, mely legyőzhetlen s katonai hősiességére, mely páratlan. Mi nem pártkormány vagyunk, hanem a nemzeti védelem kormányja s egyetlen célunk, a haza jólétét a hadsereg és nemzet által elérni.

Páris, szept. 6. A mai lapok a nemzetközi egyetnek egy a német social demokratákhoz intézett adressát teszik közzé, melyben felhívja a hadsereget, hogy vonuljon vissza; miután Napoleon, ki ezen nemzetgyilkos háborút megizente, Németország kezében van. Ha ezt nem teszi, utolsó emberig folytatjuk a háborút, miután a francia nemzet nem köt békét oly ellenséggel, mely a francia területet megszállva tartja. Az adresse felhívja a sereget visszavonulni a Rajnán, hogy mindkettőjök egyesülését elérhessék.

Páris, szept. 5. Közölteit rendeletek eltörlik a hírlapbélyeget és a politikai esküt; a közhivatalnokokat föltmentik az eskü alól; a londoni, bécsi és szept-pétersvári követeket visszahívják és elrendelik, hogy minden német, a ki külön meghatalmazással nincs ellátva, a Szajna- és Oise departementokból 24 óra alatt takarodjék ki; — továbbá új megyei főnökök fognak kinevezettni.

Páris, szept. 6. Gambettának egy körirata mondja: A kormány a köztársaság, mely a háborút a betolakodók ellen a legvégsőig folytatni fogja. A Straßbourg részére kinevezett új főnök, Valentin, felhívott, hogy menjen állomására; és az utjonnan kinevezett strassburgi polgármester Engelhardt útasított, nyomuljon be a városba, hogy a lakosságnak és helyőrségnek a köztársasági kormány közönetét fejzeze ki.

A „Journal Officiel” f. hó 2-ről ezt írja: „A hadügyminiszter rendeletéből 100,000 vidéki mozgó nemzetőr hívott a fővárosba, hogy annak védelmére segítkezzen nyujtsanak. A párisi kormányzó a párisi lakosok hazafiaságát hivatja fel oly célból, hogy ezen csapatok számára biztosítsák ama vendégszeretet, melyet azok kitűnő szellem s buzgalma megérdemel.”

„Deutschlands Wünsche” cím alatt a miniszterialis „Prov. Corresp.” egy érdekes vezércikket hozott, melynek nevezetese pontjaival érdemes lesz megismerkedni.

„Azon napok óta, midőn Németország megfodott egység és erőben, felkelt, hogy Franciaország gonosz kihívása ellen legközelebb is a veszélyeztetett hazát, saját német tűzhelyét védelmezze; annál inkább azon peroztől fogva, midőn a kicsapongó örökös ellenség hadseregei német fegyvereink hatalmas csapása alatt romba dőlnek és a régi német birodalmi tartományok: Elsass és Lothringen hatalmunkban maradtak, valamennyi német szíveket mindinkább áthatotta azon lelkesítő gondolat, hogy ezen nagy időnek jutott földadatul nemcsak visszautasítani Franciaországnak Németon ellen mostan elkövetett igazságát, hanem egyszerűen két évszázad gonoszágát megbüntetni és ama régi, erőszak és cselszövény által elszakasztott birodalmi tartományokat az új hatalomra föltámadott Németországgal ismét egyesíteni.

Ezek egyelőre csak kívánságok, a német nemzet egyértelmű kívánságai, melyek hogy a legközelebbi békétárgyalások alkalmával mennyire érvényesíthetnek mint határozott követelmények, arra

a jelen perczben természetesen semmi biztos támogatunk nincsen. Most csak arról lehet szó, hogy ezen nemzeti kívánság belső jogosultságát és igazi jelentőségét okadjatoljuk.”

Más helyt a kormánylap meg így folytatja: „Franciaország bizossági érzete Németország könnyű legyőzhetése iránt különösen azon kedvező álláson alapult, melyet az egykori német tartományokban, Elsass és Lothringenben, támaszkodva a hatalmas Straßburg és Metz várakra és a Voges hegységre, Németország ellen elfoglalt. A német birodalomtól elszakasztott tartományok Németországot fenyegető támadásában Franciaország főtanponjai lettek.”

Végül a „Prov. Corresp.” azon várakozásának is ad kifejezést, hogy a semleges hatalmak a békétárgyalásokba beszólani nem fognak.

„Az európai hatalmak eddigi magatartásuk által kimutatták, hogy a Francia- és Németország közti harcban elegyedni nem akarnak; noha a háboru kezdésekor Franciaország által használt ürügyet roszallák, valami nagyon nem erőlködtek, hogy a háboru kitörését megakadályozzák, folytat is saját részvételek által nem módosították. Eddigi semleges állásukhoz hiven, a háboru következményeit sem fogják gátolni, ha csak a netaláni békéltetések által lényeges európai érdek nem fog sérülést szenvedni.

A német nemzet azonban tudatával bír annak, hogy ezen kívánsága által sem más népek föltűti tulsulyra, sem az ugynevezett európai egyensúly veszélyeztetésére, hanem egyedül a szilárd és biztosított béke biztosításra törekszik, melyet Európa régi békebonója ellenében maga és más népek számára kívívni akar.”

Egy berni levél szerint, a Metz közelében történt események valószínűtlenné teszik azt, hogy egy Schweiz közelében történhető összecsúszás fenyegethetné Schweiz semlegességét. A szövetség tanács már hazabocsátá a néhány hét óta Baseltől Schaffhausenig fokozatosan felállítva volt figyelő hadtestet. Egyedül a határ fölött örökös két dandár van ez alól kivéve. Néhány hét óta némi ingerültség létezett a schweizi s badeni lapok közt. Ez utóbbiak ugyanis azt állítják, hogy a semlegesség kevésbé szigorúan tartottat meg Francia- mint Németország irányában. Komolyabb vizsályok megelőzése végett a szövetség-tanács egy körlevélben a cantoni kormányokat arról értesíté, hogy számos, tudomására jutott tények azon föltételre vezetnek, miszerint idegen befolyások működnek a schweizi semlegesség compromittálására, s ezért a cantoni kormányok arra hívják föl a lapokat, hogy tagadják meg a beiktatást oly cikkektől, melyek hoszus érzelmek gerjesztésére lennének irányozva.

Az elsassi porosz parancsnok, Bismarck-Bohlen altábornagy aug. 20-án következő proclamatiót bocsátott ki francia és német nyelven:

Elsass lakói! Miután a hadi események Franciaország egy részének a német szövetségi hatalmak által elfoglaltatását idézték elő; a császári államkormányzat itt hatalyon kívül helyeztetik, s ennek helyét a német hatalmak kormányzata fogja pótolni. Ennek vezetésével, a Felső- és Alsó Rajna departementjaiban, valamint az utjonnan alakított Moselle departementben (mely a metzi, thionvillei, és saargemündi arondisementokból áll) alulírott bízott meg, mint Elsass főkormányzója. Mennyire a háborus események megegyedek, az ország törvényei érvényben maradtak, s a megegyeztetett közigazgatás minden ágában ismét folytatattik. A lakosság vallása, intézményei és szokasai, a személyek és a tulajdon biztonsága leghatalmasabb védelemmel fognak örülni, s minden el fog követelni, hogy a népre nehezkedő, de elkerülhetlen háboruternek megkönnyíthessék. Ezen cél azonban csak egy fog elértni, ha a lakosság saját érdekében, bizalommal viseltetik az új kormányhoz, ha ezt taradozásaiban támogatja, s ha mindazon rendszabályoknak aláveti magát, melyeket a kormányzósg kibocsátani jónak talál, s melyek keresztültűltére ez a legszigorubb engedelmséget veszi igénybe. A fenséges német hatalmak asarata megegyezik a főkormányzóval abban, hogy csakhamar rendezett állapotok idézessenek elő, hogy ez által, isten segítségével, mindenki békés foglalkozásának szentelhesse magát, s így egyszerűen a közjót előmozdithassa. A főkormányzó el van határozva, ezen magas célzét lehető szilárdsággal elérni, oly szilárdan, melyet a feladat nagysága, s a viszonyok rendkívüli természete kötelese-séggel tesznek. Hagenau, aug. 30. 1870. Bismarck-Bohlen, altábornagy, Elsass főkormányzója.

Brüsszel, sept. 6. A francziák Metzről egy nagyobb lengő aknát vetettek levegőbe, miáltal az ostromló részről készített föld-mű szétromboltatott. Bazaine Thionvilleből értesült a köztársaság kiküldetéséről.

A „Times”-nek egy Rómából, aug. 29-ről kelt levele szerint, az „Orovoko”, angol fregát, aug. 27-én váratlanul Civita Vecchiába érkezett. Azt hiszik, hogy az, a Daimi, francia naszáddal együtt, ott fog állomásozni. Kanceler tábornok vizs-zatért Viterbo tartományban tett kirándulásából, a hol teljes nyugalom uralkodik. A rendőrség megkötöztetett éberséggel őrködik az olasz utazók, még az olyanok járás-kelese fölött is, kik csupán keresztültutaznak az államon, a nélkül, hogy a római államánál kiszállásnak, s meggátolja azoknak egymással való közlekedését.

Flórencz, sept. 6. Cadorna tábornok egy hadtesttel ma az egyházi államokba vonult be. A királynak egy az olaszokhoz intézendő manifestumát várják.

Verviersből sept. 4-ről jelentik, hogy Napoleon kíséretével oda érkezett, s a „Chemian de Fer” szállodában szállott meg. Ő porosz tisztek kíséretével. A továbbutazásnak hihetőleg másnap kelle történnie.

Legújabb táviratok.

Páris, sept. 7. Az ellenség hadseregének Soison felé nyomulását jelzik. Anbe departementban nincsenek poroszok. Mühlhausenből jelentik, hogy szabad lövések és nemzetőrök meggátolták az ellenséget a Rajnán való átkelésben.

Berlin, sept. 7. Hivatalosan jelentik: A Sedannál capitalált hadsereg a hozzátartozó tűzerő mellett 14 gyalog- és 5 egy fél lovasadosztályból állott. A sept. 1-ői csatába magában 30 ezer fogoly ejtett, s több ágyú vételettel el; a porosz hadsereg vesztesége aránylag csekély.

Páris, sept. 7. Hivatalosan tudatják: Az ellenséges hadseregek élei még mindig Laon és Epernay vidékén vannak. Laonban még nincs ellenség. Toul folyását ellenszeggül az ellenségnek. A kormány kijelenté, hogy Toul a haza irányában érdemeket szerzett magának.

Páris, sept. 7. Trochu kiáltványa ezt mondja: Az ellenség Páris ellen indul, a főváros védelme biztosítva van, további intézkedések tettek a körülvevő departementok védelmének szervezésére, a kormány mindnyájuk hazafiai bátorságára számít.

Páris, sept. 7. Hivatalosan jelentik: A poroszok még nem jelentek Laonban. Vinoy tábornok sértetlenül Párisba ért, 13 vonat tűzsergéssel, 11 vonat lovassággal és 14 vonat gyalogsággal. A pályák összes szállító eszközei Vinoy hátralevő csapataiért küldettek el.

Berlin, sept. 6. Wimpfen tábornok, a francia capitulatio aláírója és Treskow porosz tábornok felhívták Bazaint Metzben a capitulatioira.

Beküldetett.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a Revalesciere du Barry által Londonból, a mely gyermekeknél és felnőtteknél 50-szer megtakarítja a gyógyítási költséget.

72,000 gyomor, ideg-, altesti, mell-, tüdő-, gége-, hang-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgyhólyag-baj gyógyítása, a miről kiválasztásra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

HIVATALOS.

Sz. 24. 1870.
f. k. alisp.

Hirdetmény.

Dobokamegyében Rákosszéki helysége 12 havi összesített korcsma-jog gyakorlata folyó **september hó 19 én** Hidalmáson a szolgabírói hivatal helyiségében Szent-Mihály napon kezdődőleg két évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog kiadati.

Dobokamegye felső-kerül. alispánjától. Szamosújvárt, sept. 8. 1870.

216. Sz. 1870.

Hirdetmény?

Melynélfogva köztudomásra hozatik, miszerint Naszódvidék központi iskolai alapnak Mező-Nagy-Csán község és határában találtató 1030 hold és 538 öre menő fekvő birtoka, melynek szomszédjai egyfelől Torda város, a másfelől Eger begy község határa és a mely egy tagosított részletből áll, több gazdasági épületeivel és korcsmárlási jogrészzel együtt, árverezés útján ajánlat (Offer) mellett haszonbérbe ki fog adatni 3 egy évnél hosszabb időre, u. m. 1871-ik év április 24-ik napjától kezdődőleg 1874-ik év április 23-ik napjáig bezárólag.

Az addigi haszonbéri összeg volt 2500 ft o. é. Minek következtében felszólítatnak mind azok, kik a fenn írtakat haszonbérbe kívén szándékoznak, miszerint ajánlataikat az addigi volt haszonbérnek 10% bántépénzzel, továbbá az ajánlkozó erkölcsiségéről és anyagi birtokáról kiállított bizonyítványokkal felszerelve, alólikt naszód központi iskolai alap kezelő bizottsághoz **folyó év október 30-ig** elküldeni sziveskedjenek, a mikor az ajánlatok felbontatván, az egyezés azzal fog megkötöttni, a ki legtöbbet fog ajánlani és az egyezmény feltételeknek leginkább megfelel.

Az egyezmény feltételei addigis megláthatók alólikt bizottság irodájában Naszódon, továbbá a főtisztelendő gör. egyesült esperes úrnál Tordán.

A naszód központi iskol. alapkezelő bizottságának Naszódon, 1870. augusztus 29-dik napján tartott üléséből.

LUCCHI LEONTIN, alelnök.

132. 1870.

Pályázat.

A Rézbányai m. kir. bányahivatalnál két bányafelőri állomás egyszerre betöltendő lévén, a pályázni kívánók felhívatnak, eziránti bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat **legkésőbb f. évi szeptember 25-ig** egyenesen az alólikt bányahivatalhoz Rézbányára küldeni be.

Mindkét bányafelőri állomással 8 frt-nyi hetibérből, évenként 6 bécsi öl tüzi-fából és szabad lakásból álló fizetési illetmény van egybekötve. Ezekon kívül a két bányafelőri közül azt, kire a Rézbányától 2-3 mérföldnyire eső bányamunkálatok felügyelete fog bízni, évenként még 200 frtnyi utazási átalány fogja illetni. A ki-nevezendőknek végre Rézbányára való átköltözködési költségeik aránylagosan meg fognak térítettni.

Megkívántató képességek:

az érzékbányamivelésben és bányaszámvetelben szerzett jártasság, a magyar, oláh- és némileg a németnyelv ismerete, jó olvasható írás és végre 40 éven alóli életkor.

A rézbányai m. kir. bányahivatal, 1870. aug. 29-én.

Sz. 26. B. Gy. 1870.

Pályázat.

Csik-szék képviselő bizottságának folyó év és hó 1-én tartott gyűlésében hozott határozata alapján ezennel pályázat hirdetik, a Csik-székben állítólag Martonfalván földműves iskolának is szolgáló jövő hó 15-ével megnyitandó felső népiskolában egy altanító állomásra évi 500 ft. o. é. fizetés mellett.

A pályázni óhajtok felhívatnak, hogy felszerelt kérelmeiket folyó évi **september hava 20-ig multhatatlanul** a Szék tisztségéhez Csik-Somlyóra annál bizonyosabban beküldeni siessenek, mert e határnapon túl folyamodványok nem fognak többé elfogadtatni.

Csik-Somlyón 1870. szeptember 3-án.

Mikó Antal, főkirálybíró.

935. Sz. 1870.

Hirdetmény.

A marosújvári m. k. sóbánya hivatal részére az 1871-ik évben szükségelt termények és anyagok beszerzése tekintetéből jelen év **september hó 20-kán délelőtti 9 órakor** fent említett sóbánya hivatal irodájában nyilvános ügy szómint írásbeli árlejtés fog tartatni, a kellek következendők:

4936 bécsi mérő búza
2251 " " kukuricza
1047 " " ol bikk, vagy cserefa
152 mázsa fagygyu gyertya
5000 kész sóshordó mázsa tartalommal
10,000 abroncs
50,000 négy nyitós zsák 40" hosszú és 17" széles.

A költélev vagy árlejtés pontjai, a melyben a szállítandó cikkek minősége befoglatatik, a rendes irodai órákban megtekinthetők.

Az árlejtéshez hozzá szólni kívánóknak 5% bántépénzzel ellátva kell lenniük, mely bántépénz az árlejtési jegyzőkönyv felolvasása után azonnal letendő, ugy-mint szabályszerűen kiállított 5% bántépénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is az árlejtés kezdetéig benyújtandók, annál is inkább, hogy később békjövők, vagy utólagos ajánlatok nem fogadtatnak el.

Maros-Ujvárt, 1870. augusztus 26-kán.

Az „Avenir National” szerint, egy elssassiakból álló gyülekezet elhatározá, egy elssassi legiót alakítani, s Elsassban aláírást nyitni, a háboru áldozatainak javára.

A „Patrie” szerint f. hó 2-án Párisba Koppenhágából azon tudósítás érkezett, hogy Dánia csatlakozott a semleges ligához.

Ugyan e lap azt állítja, hogy Bazaine tábornagy eléggé el van látva élelmi- s hadiszerekkel: csapatai, melyek épen nincsenek nyugtalanítva, a műhelyekben töltöttek, s lövegek gyártásával töltik idejüket.

A „Jour. de Petersb.” jelenti: A czár hivatalosan kinyilatkoztató a kabineteknek, hogy ő minden törekvést, mely a háboru lokalizálására, meg-rövidítésére és a tartós béke helyreállítására irányul, pártolni fog; közreműködése tehát a semleges hatalmak ezen célra való törekvéséitől nem hiányozhatik. A cs. kormány azonban semmi oly ténny meg nem engedend, mely őt cselekvése szabadságában gátolná.

Berlin, sept. 7. A „Prov. Corresp.” írja: Az újabb alakulásnak azon fontos következménye volt, hogy alig gondolhat bármely hatalom többé arra, hogy a háboru további folyamának idegen beavatkozás által gátat vessen.

Már a sedani elhatározó eseményeknek meg kelle gátolni az ilyes bajlamokat; a francziaország-bani kormány-változás pedig a diplomatiái közve-títés sürgetősségének minden alapját teljesen elv-oná. A szövetségi kancelláriai hivatal elnöke, Del-brük a szövetségi kancelláriai hivatal felhívása folytán, a király főhadiszállásra utazott.

Gyógy. sz. 64.210.

Nápoly, 17. április 1862.

Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta borzasztó állapotban voltam, elsorványodtam s kin-lódtam. Nem valék képes írni vagy olvasni; min-den izom reszketett testemben; rossz emésztés, foly-tonos álmatlanság szüntelen ideg ingerben tartott, mely ide-oda tűzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig búskomor valék. Sok orvos kime-rült gyógyításomba, de bajamat nem enyhíté. Tel-jes kétségbeesésben megkísértém önnek Reva-

Brüssel, sept. 5. Orlov herceg fegyver-szünetet hozott javaslatba, de a porosz király azt válaszolta, hogy előbb Páris alá kell mennie, min-tán ez feltétlenül szükséges.

Páris, sept. 6. Mac-Mahon hadseregének ma-radványai bevonulnak Párisba. A departementok 200,000 embert állítanak.

Páris, sept. 6. A francia csapatok Páris alá vonulnak vissza; a kormány úgy mint a lakos-ság, nagy tevékenységet fejtenek ki az ellentállás előkészítésében. A nemzetőrség a keretek alakulása arányában szétszórattott. A birodalom egész terüle-tén lelkesedéssel fogadták a köztársaságot.

Florenz, sept. 6. A liberalis lapok lelke-sedve üdvözlők a francia köztársaságot. Cadorna hadserege átlépte már a római határt; Perrero tá-bornok vezeti az előcsapatokat. Mindenütt lelkesé-dés uralg. A pápai katonaság és határőrség meg-futott, azon parancsot kapták volna, hogy Rómába központ-uljanak. A vaticánban páni félelem ura-lkodik. — Cadorna intézkedéseket tett volna, hogy a pápának elmenekülését Olaszországból meg-hi-u-sítsa, e célból Civitavecchia előtt olasz hadihajók köröznék. A kormány parancsot bocsátott ki, hogy az egész tengerészet hadilábra állíttassék.

A „K. Közlöny” eredeti távsürgőnyei.

Feladatott Pesten sept. 8. kán 9 ó. — p. regg.
Érkezett sept. 8-kán 12 ó. 30 p. délbe.

A poroszok lassan előnyomulnak. Favre

lesciare du Barry-ját, s most, miután 3 hónapig éltem vele, halált mondok az Istennek. A Reval-es-ciere legnagyobb dicséretet érdemel, visszaadta főkéletesen egészségemet s abba a helyzetbe tet, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom. Öszinte hálával és teljes tisztelettel.

Bréhan marquise.

1/2 fontos bádög szelenczékben 1 frt 50.
1 1/2 2 frt 50 kr. 2 1/2 4 frt 50 kr. 5 1/2 10 frt —
12 1/2 20 frt — kr. 24 1/2 36 frt — kr.

sz. 670. 1871.

Arlejtési hirdetmény.

A nagybányai m. kir. uradalom részéről közhírré tétetik, hogy a nagybányai kerületi kincstári munkások számára 1871. évi készletül 32,400 mérő 82 1/2 % bécsi súlyu legfeljebb 15% tiszta rozssal vegyített búzára, és 22,600 mérő 84 1/2 % súlyu tengeri, úgy f. é. november és decemberi készletül 3000 mérő 84 1/2 % súlyu tengeri f. é. **september 23-án** a nagybányai m. kir. bányagazgatóságnál titkos ajánlatok útján árlejtés fogtartatni, — mely összegből:

Nagybányára . . . 16,700 mérő búza és 13,550 mérő tengeri
Kápnikra . . . 8800 " " " 7800 " "
Sztrimbuly, Bajucz és Oláláposra 6900 " " " 4250 " "

leend szállítandó. Kincstárral szerződve volt, és szerződéstöröknek bebizonyult vállalkozók aján-latai tekintetbe nem vehetők.

Földbirtokos urak és vállalkozni szándékozók 10% bántépénzzel ellátott aján-lataikkal az árlejtést megelőző napon azaz szeptember 22-én déli 12 óráig leendenek elfogadhatók, és hogy azok közvetlen a nagybányai m. kir. bányagazgatósághoz intézendők.

A szállítási és egyéb szerződési feltételek Nagybanán, Sztrimbulyban és Kápnikon a gazdasági irodákban, úgy Szathmárt, Nagykárolyban, Déesen, Szamos-ujvárt és Kolozsvárt a városi hatóságoknál betekinthetők.

Kerületi gazdasági hivatal által.
Nagybanán 1870. augusztus 30-án.

Ad Nro. 292
327 1870.

Hirdetmény.

A kolozsmonostori r. k. iskolai alapítv. uradalom Gondnoksága részéről köz-hírré tétetik, hogy az uradalom kolozsmonostori két egymás mellett levő négy — négy kövű, egyik szítás, másik egyszerű lisztelő malma, nyilvános árverés útján **f. 1870 k. év sept. 13-án** a kolozsmonostori uradalmi Gondnokság irodájában reg-geli 10 órakor a többet ígérőnek 6 egymásután következő évre, az-az 1870 novemb. 1-től 1876 ki octob. utó napjáig haszonbérbe fognak adatni.

Miről az illetők oly hozzáadással értesítetnek, hogy magukat kellő bántépénzzel ellátni sziveskedjenek, addig is az árverési feltételek az uradalmi Gondnok-ság irodájában megtekinthetők.

A kolozs-monostori r. k. iskolai alap. uradalom Gondnokságától, Ko-lozs-Monostoron, sept. 1-jén 1870.

Magyar keleti vasút.

A Nagyvárad-kolozsvári vonal megnyitása.

A magyar keleti vasút Nagyvárad-kolozsvári vonala f. 1870 évi **september 7-kén** a közforgalomnak átadatik.
A menetrend, valamint az árszabások s a szállítási egyéb határozma-nyok az illető falragaszokból láthatók.
Pesten, 1870, szeptember hónap.

A főigazgatóság.

Kolozsvártt **Stein J. Pesten Mach és Stein** könyvkereskedésében kapható:

1870. XLII. törvényczikk A KÖZTÖRVÉNYHATÓSÁGOK rendezéséről.

Hivatalos kiadás. Ára 30 kr.

Magyar-román zsebszótár

(Dictionariu portativu magiaru-romanu) tanodai és magán használatra.

Irta **BARITIU OCTAV**, gymnasiális tanár Naszódon.

Ára füzve 1 frt.

MAGYAR ROMÁN-NYELVTAN.

A románul tanulók számára. Szerkesztette **Fekete János** (Negrutiu), balázsfalvi görög egyesült érseki székesegyház korlátnok kanonok. (Harmadik kiadás.) Ára 1 frt 20 kr.

Az 1870-ik évi Törvények gyűjteménye.

körirata emlékeztet a porosz király kiáltványá-ra, mely szerint hadseregével nem Franciaor-szág ellen harczol. A dynastia elbukott, még is folytatják a németek a háborut — Franciaország tehát a végsőig harczoland. Az olaszok előnyomulása Romába felfüggesztetett: békét kísérlenek meg a pápával.

Feladatott Pesten sept. 9-én 8 ó. 40 p. regg.
Érkezett Kolozsvárra 9-én 11 ó. 40 p. d. e.

Vinoy seregéből háromezer embert a po-rozok elfogtak. A romaiak az olaszsereg be-vonulását kérik az olasz királytól. Sietve se-gély ment Strassbourg alá, mert a kirohant francziák tízezer németet öltek meg.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 8-án: 5% Metaliques 100 frt 55 40.
5% Nemzeti kölcsön 100 frt 90 25. Kamat 65.25.
1860. Kölcsön 90 25. Bankrézvény 696. Hite-l-intézeti részvény 200 frt 248 50 London 10 ft st.
100 frt. 23 1/2, kr 125 50. Ezüst 124 —. Ca. királyi arany 5.95. Napoleonkor 20 fran. 10. — 5/10.

Fülszámteremtési kötvények: Magyar 77.50.
Temesi 75 —. Erdélyi 73 50. Horv.-Slavon 79. —.

Tulajd. és felelős szerkesztő **Sándor József.**

Revalesciere csokoládé táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. **liszt alakban** 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr. 288 csé. 20 frt — kr. 576 csészére 36 forint.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécs-ben, Goldschmiedgasse 8. Pesten Töröknél, Kolozs-vártt Kronstädter Józsefnél, Pozsonyban Pizatory-nál, Debreczenben Borsos Ferencznél, és mindenütt postai utánvét mellett.

(398) (1—3)
Egy jó, csinos és könnyű

kocsi eladó,

sétatérutca 10 sz. alatt.

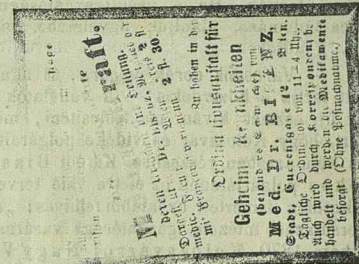
(292) (4—6)

Jó házi-koszt,

és tiszta asztali-bor, jutányos árért kapható.

Kül-szappanuteza 12 sz. alatt.

(386) (2—70)

(391) (2—3)

Egy jó, használható állapotban levő

Zongora

eladó. Értekezhetni sétatérutca 10 sz. alatt.

(380) (2—3)

Haszonberlet vagy végeladás.

Torda mellett **Mészkon** az unitaria ekkleziának az Aranyos-vízen lévő négy kövű lisztelő malma, a jövő új-évtől kezd-ve, vagy mindjárt is, több évekre bérbe adatik, vagy esetleg kedvező feltételek mellett örök áron eladatik. A feltételek az ekkleziás gondnokánál láthatók.

(2—3)

Központi raktárának Bécsben

II. Kärnthnering 11.

Kérek számomra az ön idült gyomor fáj-

dalmakban valóban csodás hatású

„MALATA-KIVONAT-EGESZSÉG-SÖR”-éből 6 üveggel küldeni.

Götter, orvos.

Kolozsvártt valódi minőségben csak **Karváz Gyula, Seges-**

ártt csak **Teutsch J. B.** uraknál kaphatók.

(371)

HOFF JÁNOS udvari szállító úr

Központi raktárának Bécsben

II. Kärnthnering 11.

Kérek számomra az ön idült gyomor fáj-

dalmakban valóban csodás hatású

„MALATA-KIVONAT-EGESZSÉG-SÖR”-éből 6 üveggel küldeni.

Götter, orvos.

Kolozsvártt valódi minőségben csak **Karváz Gyula, Seges-**

ártt csak **Teutsch J. B.** uraknál kaphatók.